

Luister je wel?!

Berkenbrein

Samen in gesprek over schoolaanwezigheid

David Heyne
info@davidheyne.org

Evelyne Karel
Evelyne.karel@berkenschutse.nl

De Berkenschutse

Centrum voor Onderwijsexpertise

Wie herkent dat gevoel:
iedereen probeert mee te
denken...

...maar tegelijkertijd lijkt
iedereen de situatie net anders
te begrijpen?

Centrale vraag:

Hoe kunnen gesprekken bijdragen aan
gezamenlijke beeldvorming
in complexe situaties rondom schoolaanwezigheid

Waarom zijn deze gesprekken vaak zo ingewikkeld?

✓ **Gevolgen van keuzes**
welzijn • toekomst • relaties

✓ **Vaak is er al veel geprobeerd**
en toch onvoldoende beweging

✓ **Druk richting oplossingen**
"Wanneer lukt school weer?"

✓ **Iedereen beleeft iets anders**
jongere • ouders • school

✓ **Grote impact op hele systeem (jongere-gezin-school)**
machteloosheid • schuld • frustratie • angst

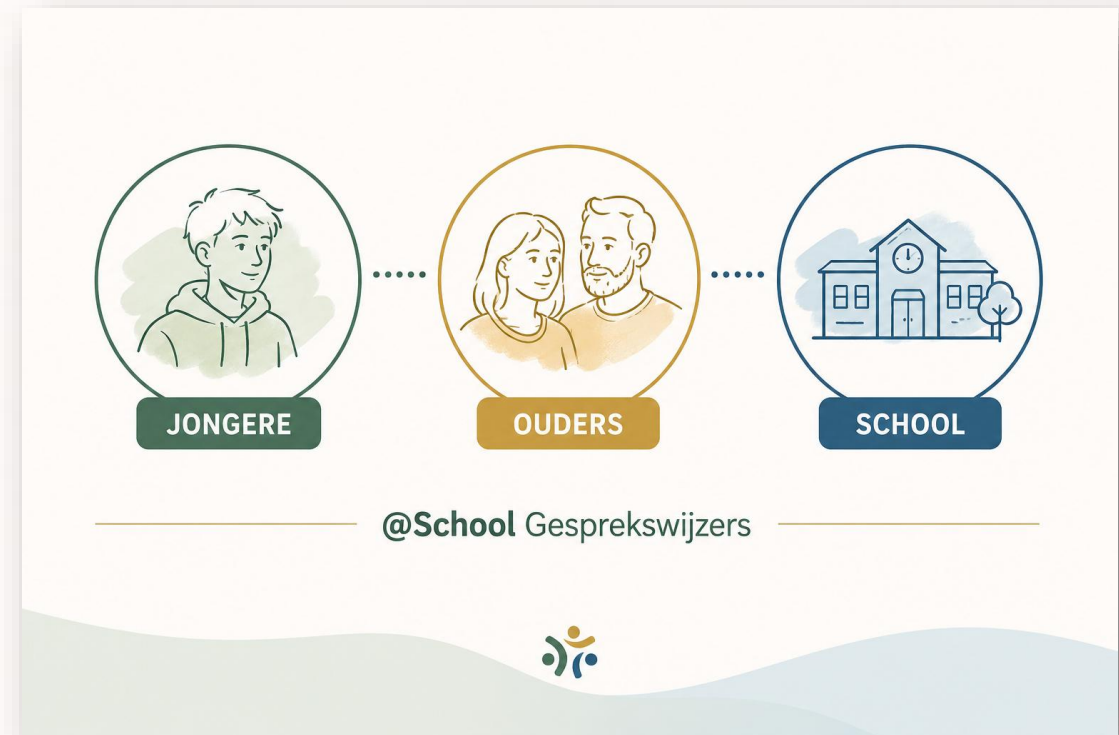
✓ **Niet één duidelijke oorzaak**
meestal een samenspel van factoren

✓ **Werken binnen bestaande kaders**
mogelijkheden en beperkingen van onderwijs, zorg en systemen

Drie uitgangspunten in onze werkwijze

- Gezamenlijke beeldvorming
- Meerdere perspectieven verbinden
- Waarden, krachten & richting

1 Meerdere perspectieven bestaan

Jongeren, ouders en school kijken elk vanuit hun eigen ervaring en context.

JONGERE

Dit is hoe ik het beleeft en wat ik nodig heb.

ouders

Dit is wat wij zien en ervaren als ouders.

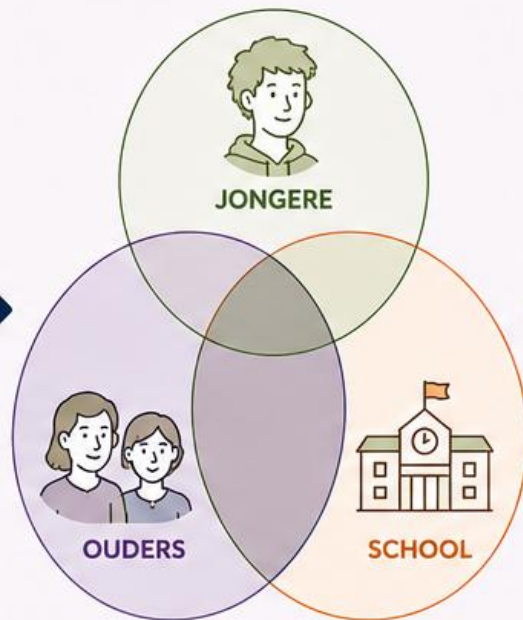
SCHOOL

Dit is onze kijk vanuit school en onze rol.

Drie perspectieven, drie verhalen.

2 Die verschillen soms, vullen elkaar aan

Wat de één niet ziet, kan de ander wel zien. Soms is er verschil, soms overlap.

Samen ontstaat een breder en rijker beeld.

3 Daarom hebben we iets nodig om ze te verbinden

Gesprekken waarin we luisteren, doorvragen en betekenis geven aan elkaars perspectief.

Verbinding door gesprek en nieuwsgierigheid.

4 Gezamenlijke beeldvorming

Een samenhangend beeld dat ons helpt goede keuzes te maken en passende ondersteuning te bieden.

Niet één verhaal, maar één gedeeld begrip waar we samen mee verder kunnen.

Waar letten we vandaag op?

Begrijpen : Wat leren we over deze jongere en zijn schoolverhaal?

Betekenis : Hoe beleeft deze jongere school, niet naar school gaan en ondersteuning?

Waarden & Krachten : Wat zien we aan waarden, krachten en motivatie

Filmfragment 1:

**Kennismaken & begrijpen
hoe het schoolverhaal er
uitziet**

Filmfragment 1:

Kennismaken & begrijpen hoe het schoolverhaal er uitziet

Wat zagen we hier terug?

- **Begrijpen**
interesses, hoogbegaafdheid, sociale contact
- **Betekenis**
uitdaging werkte helpend, kijkt positief terug op basisschooltijd
- **Waarden & Krachten**
Motivatie voor diploma school blijft belangrijk

Probeer eens...

Niet alleen:
"Wanneer begon het verzuim?"

Maar ook:
"Hoe werd school eigenlijk beleefd toen voordat je niet meer naar school ging".

JONGERENGESPREK

Filmfragment 2:

Van moeite krijgen om naar school te gaan naar niet meer naar school gaan: hoe ontwikkelde dit zich?

Filmfragment 2:

Van moeite krijgen om naar school te gaan naar niet meer naar school gaan: hoe ontwikkelde dit zich?

Wat leren we hier begrijpen?

- **Begrijpen**
overgang naar middelbare school, geleidelijke afname van aanwezigheid, factoren die van invloed waren
- **Betekenis**
leven staat stil, toekomstgevoel, sociale en emotionele impact, schaamtegevoel
- **Waarden & Krachten**
Basketbal gaat goed. Wil wel graag verbinding met anderen, zoals bij basketbal

Probeer eens...

Niet alleen:
"Wanneer stopte je met naar school gaan?"

Maar ook:
"Kun je meenemen hoe dat langzaam veranderd is voor jou?"

JONGERENGESPREK

Filmfragment 3:

Wat helpt en waar ziet de jongere mogelijkheden?

Filmfragment 3:

Wat helpt en waar ziet de jongere mogelijkheden?

Wat leren we hier begrijpen?

- **Begrijpen**
er waren perioden waarin het iets beter ging
- **Betekenis**
beetje 'druk', voorspelbaarheid en afspraken doen ertoe
- **Waarden & Krachten**
vind weer naar school gaan belangrijk, wel langzaam opbouwen, aanpassingen doen

Probeer eens...

Niet alleen:

"Wanneer ben je weer volledig terug?"

Maar ook:

"Wanneer ging het iets beter en wat was toen anders?"

JONGERENGESPREK

Dus... wat kan helpen in complexe gesprekken rondom schoolaanwezigheid?

- Niet meteen naar oplossingen

Maar eerst: “Begrijpen we eigenlijk al wat hier gebeurt?”

- Meer dan één verhaal tegelijk

Jongere, ouders en school dragen vaak verschillende puzzelstukjes.

- Breder kijken dan aanwezigheid alleen

Beleving, energie, veiligheid, context en betekenis doen mee.

- Ook aandacht voor wat al helpt

Niet alleen problemen, maar ook uitzonderingen, krachten en kleine werkzame momenten.

- Gesprekken kunnen beweging mogelijk maken

Door openheid, verbinding, autonomie, samenwerking en gedeeld begrip te versterken.

Samen begrijpen & samen verder

Integratief gesprek in 5 stappen

Jouw feedback is waardevol!

We horen graag wat je van deze sessie vond en hoe we deze nog beter kunnen maken.

Klik op de [link in de chat](#) om de korte evaluatie in te vullen.

 Klik op de link in de chat
♥ Alvast dankjewel!

→ Samen leren we en maken we het nóg beter. ♥

WERK AAN EEN
ACTIEPLAN DAT
PAST BIJ JOUW
SCHOOL!

Jouw docenten:

Dr. David Heyne

is internationaal expert in schoolaanwezigheid en oprichter van Excellence in Attendance Support. Hij vertaalt onderzoek naar praktische strategieën voor scholen en is medeoprichter van INSA en KNSA.

Cynthia Defourny

is GZ-psycholoog en expert in schoolaanwezigheid bij De Berkenschutse, gespecialiseerd in jongeren met emotionele stress.

Evelyne Karel

is GZ-psycholoog, PhD kandidaat en specialist in complexe aanwezigheidsvraagstukken bij De Berkenschutse, met focus op neurodiversiteit en chronische aandoeningen.

3-DAAGSE OPLEIDING

Grip op Schoolaanwezigheid VO & MBO

Beste meneer Heyne,

Veel scholen registreren verzuim nauwkeurig en volgen protocollen stap voor stap. Toch daalt de aanwezigheid. Hoe kan dat?

Omdat registreren en handhaven niet ingaat op de vraag waarom leerlingen wegblijven. Mentale klachten, een onveilig gevoel in de klas of een gebrek aan verbinding. De oorzaken liggen dieper dan een absentiemelding laat zien.

De [opleiding Grip op Schoolaanwezigheid VO & MBO](#) helpt je die verschuiving te maken: van controleren naar écht begrijpen en ondersteunen.

Resultaat na de opleiding:

- > Je signaleert vroegtijdig wanneer schoolaanwezigheid onder druk staat en zet direct passende interventies in.
- > Je gebruikt aanwezigheidsdata praktisch om jullie aanpak te onderbouwen en gericht bij te sturen.
- > Je past het 3-tiermodel en de AIM-tool toe om sterktes, knelpunten en ontwikkelkansen binnen de school inzichtelijk te maken.

Opleiding Grip op Schoolaanwezigheid VO & MBO
<https://www.sbo.nl/onderwijs/opleiding-schoolaanwezigheid/#programma>